

Nr 109.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49, i vad propositionen avser handelsdepartementets verksamhetsområde.

(1:a avd.)

Driftbudgeten.

Tionde huvudtiteln.

1:o) **Lotsverket: Omkostnader.** I propositionen nr 125 har Kungl. Maj:t (bilaga 8, punkt 1, s. 59 och 60 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 18 mars 1949) föreslagit riksdagen medgiva, att från förslagsanslaget till Lotsverket: Omkostnader må bestridas kostnader för prickmateriel utöver lotsverkets fredsbehov med högst 140 000 kronor.

I lotsverkets omkostnadsstat för budgetåret 1948/49 ingår en delpost till Bojar och prickar å förslagsvis 200 000 kronor. Posten är avsedd att täcka lotsverkets fredsbehov av prickar och mindre bojar.

Det nu begärda anslaget är avsett för prickmateriel, som erfordras för utprickning av de leder i svenska farvatten, som kunna bliva behövlige för handelssjöfarten under krig och krigsfara.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva, att från förslagsanslaget till Lotsverket: Omkostnader må bestridas kostnader för prickmateriel utöver lotsverkets fredsbehov med högst 140 000 kronor.

2:o) **Statens handelskommission: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen medgiva (punkt 2, s. 60—64), att från förslagsanslaget till Statens handelskommission: Omkostnader må bestridas på kommissionen belöpande kostnader för att anlita Thulebolagens planeringsavdelning och därtill knuten expertis som expertorgan i kontorstekniska och organisatoriska frågor.

Kungl. Maj:t har genom beslut den 28 januari 1949 bemyndigat krisförvaltningens effektiviseringskommitté att anlita Thulebolagens planeringsavdelning och därtill knuten expertis som expertorgan i kontorstekniska och organisatoriska frågor. Kostnaderna härför ha beräknats komma att uppgå till ca 100 000 kronor. Med hänsyn till att handelskommissionens personal består av omkring 500 och industrikommissionens av omkring 300 personer, har föredragande statsrådet ansett det rimligt att kostnaderna för att avdelningen anlitas — i den mån de icke kunna anses som rena kommittékostnader — belasta respektive kommissioners omkostnadsanslag i proportionerna $\frac{5}{8}$ respektive $\frac{3}{8}$. Efter samråd med chefen för folkhushållningsdepartementet har statsrådet förordat, att Kungl. Maj:t inhämtar riksdagens bemyndigande att bestrida på handelskommissionen belöpande del av nyssnämnda kostnader från kommissionens omkostnadsanslag. Chefen för folkhushållningsdepartementet har begärt motsvarande bemyndigande beträffande de kostnader, som belöpa på industrikommissionen.

För handelskommissionens och industrikommissionens planerade inflyttning till Svea livgardes förutvarande kaserner ha kostnaderna beräknats för handelskommissionen till 14 000 och för industrikommissionen till 10 000 kronor. Övriga kostnader, som bliva gemensamma för de båda kommissionerna, ha uppskattats till 60 000 kronor för utbyte av telefonväxlar, 55 000 kronor för inköp av lysämnesrör, 33 000 kronor för inköp och uppsättning av gardiner, 3 500 kronor för inköp av dörrskyltar och 94 000 kronor för utrustning för lunchrum.

Statsrådet har föreslagit, att flyttningskostnaderna skola gäldas av respektive kommissioners omkostnadsanslag. För de till sammanlagt 245 500 kronor uppgående utrustningskostnaderna, avsedda att bestridas under budgetåren 1948/49 och 1949/50, har ansetts böra anvisas ett särskilt reservationsanslag å tilläggsstat II för innevarande budgetår. Härtill återkommer departementschefen under nästa punkt.

Utskottet. Vad beträffar de till 100 000 kronor beräknade kostnaderna för anlåtande av Thulebolagens planeringsavdelning och därtill knuten expertis som expertorgan i kontorstekniska och organisatoriska frågor anser utskottet i likhet med föredragande statsrådet riktigt, att dessa kostnader fördelas mellan statens handelskommission och statens industrikommission i förhållande till antalet befattningshavare vid de båda kommissionerna. Detta innebär att handelskommissionen skulle svara för $\frac{5}{8}$ och industrikommissionen för $\frac{3}{8}$ av kostnaderna. Utskottet har icke något att erinra mot att Kungl. Maj:t bemyndigas bestrida dessa kostnader av respektive kommissioners omkostnadsanslag. Beträffande bemyndigandet i vad avser de på industrikommissionen belöpande utgifterna gör utskottet hemställan i särskilt utlåtande denna dag.

De kostnader, som föranledas av de båda kommissionernas planerade inflyttning till Svea livgardes förutvarande kaserner, synas såsom statsrådet föreslagit lämpligen böra bestridas från respektive kommissioners omkostnadsanslag.

Beträffande behovet av utrustning för de nya lokalerna synes detsamma böra begränsas i enlighet med statsrådets förslag. Mot kostnadsberäkningarna därvidlag har utskottet icke något att erinra. Utskottet anser i likhet med statsrådet lämpligt, att dessa kostnader, som bliva gemensamma för de båda kommissionerna, bestridas av ett särskilt anslag. Härom gör utskottet hemställan under nästa punkt.

Under återopande av det anförda får utskottet med avseende å nu förevarande punkt hemställa,

att riksdagen må medgiva, att från förslagsanslaget till Statens handelskommission: Omkostnader må bestridas på kommissionen belöpande kostnader för att anlita Thulebolagens planeringsavdelning och därtill knuten expertis som expertorgan i kontorstekniska och organisatoriska frågor.

3:o) **Utrustning av lokaler för statens handelskommission och statens industrikommission.** Under hänvisning till vad utskottet under punkten 2 anförd får utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 64 och 65) hemställa,

att riksdagen må till *Utrustning av lokaler för statens handelskommission och statens industrikommission* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 anvisa ett reservationsanslag av 245 500 kronor.

4:o) **Bidrag till Svenska turisttrafikförbundet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4, s. 65 och 66) att till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 anvisa ett anslag av 54 000 kronor.

Till detta ändamål har å riksstaten för innevarande budgetår anvisats ett belopp av 231 000 kronor.

I skrivelse den 22 februari 1949 har *Svenska turisttrafikförbundet* hemställt om ett särskilt bidrag till turistreklam i Amerikas förenta stater. Reklamkampanjen, som skulle syfta till att öka antalet utländska turister efter den egentliga turistsäsongens slut, skulle bedrivas dels tillsammans med Danmark och Norge och dels gemensamt med de s. k. Marshalländerna.

I skrivelsen framhålles, att förbundet med motsvarande organisationer i Danmark och Norge överenskommit att i största möjliga omfattning bedriva gemensam turistpropaganda i Amerikas förenta stater. Samarbetet hade redan resulterat i tillkomsten av en film och av en turistbroschyr över de skandinaviska länderna. För en begränsad gemensam skandinavisk reklamkampanj avseende eftersäsongen 1949 hade Danmarks och Norges regeringar anvisat 10 000 dollars vardera under förutsättning att motsvarande belopp ställdes till förfogande av Sveriges regering.

Förbundet framhåller, att i fråga om den gemensamt med Marshalländerna bedrivna verksamheten kostnaderna för Skandinaviens del skulle bli 15 000 dollars till lika fördelning mellan Sverige, Norge och Danmark. På Sveriges del skulle alltså falla 5 000 dollars. Detta finge anses vara fördelaktigt med hänsyn till att Portugal, Österrike och Holland enligt planen skulle betala vardera 10 000 dollars, medan Sverige kommit i samma kategori som bl. a. Luxemburg.

Sammanlagda kostnaden för Sveriges del i den föreslagna reklamkampanjen skulle sålunda uppgå till (10 000 + 5 000 =) 15 000 dollars eller omräknat i svenskt mynt cirka 54 000 kronor.

Föredragande statsrådet har framhållit, att Svenska turisttrafikförbundet hittills endast kunnat disponera blygsamma belopp för reklamverksamhet i Amerikas förenta stater. Om verksamheten bedrevs intensivare, skulle den sannolikt tillföra Sverige betydligt flera amerikanska turister än dem som nu besökte vårt land. En ökad reklamverksamhet i Amerika skulle dock med hänsyn till de höga kostnaderna knappast bli lönande, om den bekostades av Sverige ensamt. Däremot ansåge statsrådet, att goda resultat för måttligt pris skulle kunna vinnas, om reklamkostnaderna delades mellan flera länder. Den reklamkampanj, för vilken turisttrafikförbundet begärt anslag, syftade till att öka antalet turister under tiden efter den egentliga turistsäsongen, vilket syntes statsrådet välbetänkt. Våra möjligheter att under säsongen mottaga ett ökat antal turister syntes nämligen f. n. vara små.

Statsrådet har tillstyrkt, att medel ställas till förbundets förfogande för den föreslagna reklamkampanjen och har icke haft något att erinra mot det begärda beloppet 54 000 kronor.

Utskottet. Den föreslagna reklamkampanjen syftar till att öka antalet turister under tiden efter den egentliga turistsäsongens slut. Då såsom föredragande statsrådet framhållit våra möjligheter att under säsongen mottaga ett ökat antal turister för närvarande torde vara små, synes utskottet den ifrågasatta propagandan vara välbetänkt. Mot det för ändamålet begärda anslaget har utskottet icke något att erinra.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till svenska turisttrafikförbundet* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 anvisa ett anslag av 54 000 kronor.

Stockholm den 29 april 1949.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 104.